

سرشناسه : کرامتی مشکینی، مرتضی، ۱۳۷۰-
عنوان : خاطرات نورانی؛ زندگی‌نامه و خاطرات عالم ربانی حضرت آیه‌الله سید محمود نوری زاده
تکرار نام بدیدآور : تحقیق و تنظیم مرتضی کرامتی مشکینی
مشخصات نشر : قم : سلسله، ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری : ۴۷۲ ص.؛ مصور (رنگی)، عکس (رنگی)، نمونه

ISBN: 978-964-242-105-3

وضعیت فهرست‌نویسی : فیا
موضوع : نوری زاده، محمود، تولد ۱۳۰۶- سرگذشت‌نامه
موضوع : نوری زاده، محمود، تولد ۱۳۰۶- خاطرات
موضوع : مجتهدان و علما - ایران - سرگذشت‌نامه
موضوع : فقیهان شیعه - سرگذشت‌نامه
موضوع : اخلاق اسلامی
شناسه افزوده : حسینی مازندرانی، سید حسن، ۱۳۲۲- مقدمه نویسنده
رده کنگره: ۱۳۹۳، ۴ ک ن / ۳ / ۵۵ BP
رده دیویی : ۲۹۷ / ۹۹۸
شماره کتابشناسی ملی : ۳۸۷۱۸۷

خاطرات نورانی

زندگی نامه و خاطرات عالم ربانی
حضرت آیت الله سید محمود نوری زاده (دامت برکاته)

بامقدمه: حضرت آیت الله علامه
سید حسن حسینی مازندرانی (دامت برکاته)

تحقیق و تنظیم:
مرتضی کرامتی مشکینی

فهرست مطالب

۲۱	پیشگفتار.....
۲۳	مقدمه.....
۲۵	توصیه بزرگان به نگارنده.....
۲۵	فضیلت علم و جایگاه عالمان در نوشتار بزرگان.....
۳۱	فضل علم و ارج عالم.....
۳۳	ارزش علم و جایگاه آن.....
۴۶	جایگاه علم و دانش اندوختگان.....
۴۱	جایگاه و ارزش عالمان.....
۵۰	معرفی اجمالی شهرستان مشکین شهر.....
۵۴	تاریخچه‌ی اجمالی روستای میرکندی.....

فصل اول:

زندگی نامه

آیت الله سید محمود نوری زاده مشکینی (دامت برکاته)

۵۷	زندگی نامه‌ی معظم له.....
----	---------------------------

۵۸.....	اساتید در مشکین شهر
۵۸.....	اساتید در اردبیل
۵۹.....	اساتید در قم
۵۹.....	اساتید در تهران
۵۹.....	تألیفات معظم له
۶۰.....	خدمات
۶۱.....	فرزندان معظم له
۶۲.....	زندگی نامه‌ی خودنوشت اجمالی
۶۲.....	آیت الله سید محمود نوری زاده (دامت برکاته)

فصل دوم:

معرفی اساتید

آیت الله سید محمود نوری زاده مشکینی (دامت برکاته)

۶۷.....	آیت الله سید موسی شیرازی (دامت برکاته)
۷۰.....	آیت الله العظمی سید محمد محقق داماد (ره)
۷۳.....	حضرت امام خمینی (ره)
۷۵.....	حضرت آیت الله العظمی بروجردی (ره)
۷۷.....	آیت الله شیخ علی مشکینی (ره)
۸۰.....	امام موسی صدر (ره)
۸۹.....	آیت الله شیخ یوسف افقهی (ره)
۹۱.....	ملا آقا کریم محدث مشکینی (ره)
۹۳.....	آیت الله علامه حسن حسن زاده آملی (دامت برکاته)
۱۰۴.....	علامه امینی (ره) صاحب «الغدير»
۱۱۳.....	علامه سید محمد حسین طباطبایی (ره)
۱۱۵.....	حضرت آیت الله العظمی سید محمد رضا گلپایگانی (ره)
۱۳۱.....	آیت الله العظمی سید شهاب الدین مرعشی نجفی (ره)
۱۳۴.....	حضرت آیت الله العظمی نوری همدانی (دامت برکاته)

فصل سوم:

خاطراتی از

آیت الله سید محمود نوری زاده مشکینی (دامت برکاته)

۱۴۳	علت انتخاب طلبگی.....
۱۴۴	اولین استاد من.....
۱۴۴	رؤیای صادقه.....
۱۴۶	سفر به اردبیل.....
۱۴۶	اساتید در اردبیل.....
۱۴۶	مطالعات متفرقه.....
۱۴۷	سفر به استان قم و ادامه‌ی تحصیل.....
۱۴۷	بحار الأنوار.....
۱۴۸	دروس فلسفه.....
۱۴۸	خاطره‌ای از درس.....
۱۴۸	کوروش کبیر.....
۱۴۹	حول المیزان.....
۱۴۹	جدیت در درس.....
۱۴۹	سید اصفهانی.....
۱۵۰	امام موسی صدر (ره).....
۱۵۰	خط خوب.....
۱۵۱	امتحان سطح.....
۱۵۱	سفر مکه.....
۱۵۲	پویایی فقه.....
۱۵۲	مرحوم علامه امینی (ره).....
۱۵۳	صحیحه بخاری.....
۱۵۳	حادثه‌ای عجیب.....
۱۵۳	جریان محاکمه.....
۱۵۴	کتابخانه‌ی امیرالمؤمنین علیه السلام.....
۱۵۶	زاهد بیگ.....

- ۱۵۶..... سجده بر علی علیه السلام !
- ۱۵۷..... درس بزرگ
- ۱۵۷..... شفای مریض
- ۱۵۷..... عظمت سوره ی حمد
- ۱۵۸..... دماوند
- ۱۵۹..... زن سیده
- ۱۶۰..... شهدای انقلاب
- ۱۶۱..... خصوصیات اخلاقی آیت الله سید محمود نوری زاده
- ۱۶۱..... برنامه ی روزانه
- ۱۶۱..... اخلاق نیکو
- ۱۶۲..... برخورد سریع و قاطعانه
- ۱۶۲..... مقید به وقت
- ۱۶۲..... ساده زیستی
- ۱۶۲..... در دوران قضاوت
- ۱۶۳..... علاقه به زیارت
- ۱۶۳..... دوست خوب
- ۱۶۳..... علاقه به قرآن
- ۱۶۳..... همانند سید محمود
- ۱۶۴..... شخصیت های بزرگ از دیدگاه آیت الله سید محمود نوری زاده
- ۱۶۴..... آیت الله حاج شیخ غلامحسین قراکولوک (ره)
- ۱۶۴..... ملا یعقوب
- ۱۶۵..... آیت الله حق شناس (ره)
- ۱۶۵..... آیت الله مجتهدی تهرانی (ره)
- ۱۶۵..... حضرت آیت الله بهاء الدینی (ره)
- ۱۶۶..... حضرت آیت الله فیض مشکینی (ره)
- ۱۶۶..... حضرت آیت الله حاج شیخ مصطفی نورانی (ره)
- ۱۶۷..... حضرت آیت الله بهجت فومنی (ره)
- ۱۶۷..... آیت الله علامه ابوالقاسم پریخانی (ره)
- ۱۶۷..... آیت الله شیخ یوسف افقهی (ره)

آیت‌الله سید ابراهیم حاتمی (دامت برکاته).....	۱۶۸
آیت‌الله میرسلیمان فتاحی (ره).....	۱۶۸
حضرت آیت‌الله گلپایگانی (ره).....	۱۶۸
حضرت آیت‌الله عزالدین حسینی زنجانی (ره).....	۱۶۸
سید میرآقا زنجانی (ره).....	۱۶۸
آیت‌الله شفیع جودی (ره).....	۱۶۸
حضرت آیت‌الله موسوی اردبیلی (دامت برکاته).....	۱۶۹
میرزا محسن مشکینی (ره).....	۱۶۹
آیت‌الله سید محمود هاشمی (ره).....	۱۶۹
آیت‌الله نوری همدانی (دامت برکاته).....	۱۶۹
آیت‌الله سید یونس اردبیلی (ره).....	۱۶۹
شیخ آملی (ره).....	۱۷۰
سید احمد شبیری زنجانی (ره).....	۱۷۰
فرقانی خیابوی.....	۱۷۰
حضرت آیت‌الله العظمی حجت (ره).....	۱۷۰
شیخ احمد خیابوی (ره).....	۱۷۰
حضرت امام خمینی (ره).....	۱۷۰
حضرت آیت‌الله صدرانی (ره).....	۱۷۱
شهید آیت‌الله سعیدی (ره).....	۱۷۱
هم‌دوره‌های آیت‌الله سید محمود نوری زاده.....	۱۷۲
آیت‌الله جعفر سبحانی (دامت برکاته).....	۱۷۲
علامه حسن زاده آملی (دامت برکاته).....	۱۷۲
علامه جعفری (ره).....	۱۷۳
علامه جوادی آملی (دامت برکاته).....	۱۷۴
حضرت آیت‌الله مفتی الشیعه (ره).....	۱۷۵
حضرت آیت‌الله امام خامنه‌ای (دامت برکاته).....	۱۷۵
آیت‌الله سید احمد حسینی زنجانی (ره).....	۱۷۵
حضرت آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی (ره).....	۱۷۵

- حجت الاسلام دکتر سید حسن عاملی (سَلَمَه الله)..... ۱۷۶
- آیت الله شیخ ارجمند مشکینی (ره)..... ۱۷۶
- آیت الله شیخ ابراهیم مشکینی (ره)..... ۱۷۶
- آیت الله شیخ صفرعلی مشکینی (ره)..... ۱۷۶
- شیخ سعید حایری (ره)..... ۱۷۶
- حضرت آیت الله شیخ علی مظلومی نجفی مشکینی (ره)..... ۱۷۷
- آیت الله سید محمود نوری زاده از نگاه دیگران..... ۱۷۹
- علامه حسنی مازندرانی (دامت برکاته)..... ۱۷۹
- حجت الاسلام والمسلمین شیخ ابراهیم حسین زاده (دامت برکاته)..... ۱۷۹
- فرقانی خیایوی..... ۱۷۹
- استاد مقصود اثنی عشری..... ۱۷۹
- حجت الاسلام شیخ توحیدی..... ۱۸۰
- یکی از تحلیل گران مذهبی..... ۱۸۰
- حجت الاسلام عبدالله عبداللّهی..... ۱۸۰
- شاعر بزرگ استاد علیرضا فروغیان (هوشیار)..... ۱۸۰
- استاد محقق حجت الاسلام والمسلمین معین الدّین حضرتی (دامت برکاته)..... ۱۸۰
- حجت الاسلام عبداللّهی..... ۱۸۰
- استاد یعقوبی..... ۱۸۱
- حجت الاسلام والمسلمین سید هاشم هاشمی چاپاقانی (دامت برکاته)..... ۱۸۱

فصل چهارم:

گنجینه معرفت

(مقالات و دست نوشته ها)

- طلیعه..... ۱۸۵
- مشروعیت جمهوری اسلامی..... ۱۸۶
- اینک غزوه‌ای دیگر ... ۱۹۱
- گنجینه‌ی حکمت در «مجمع العلوم المتفرقه»..... ۱۹۴
- ایستگاه اخلاق..... ۱۹۹
- عثمان بن مظعون..... ۲۰۰

۲۰۵	 دو دریای مختلف
۲۰۸	 عظمت شب قدر
۲۱۲	 قواعد اصولی
۲۲۰	 مطالب فقهی
۲۲۶	 آشنایی با علم حدیث
۲۴۰	 سرگذشت پیامبر اعظم (ص)
۲۴۳	 زید بن عمارثه
۲۵۰	 پیامبر اسلام از ولادت تا بعثت
۲۵۳	 تجلیل از بنیان‌گذار جمهوری اسلامی
۲۵۵	 توصیه به طلاب
۲۵۶	 حارثه بن نعمان
۲۶۰	 بعثت نفس در سیر الی الله
۲۷۱	 ساختمان آینده با اعمال کنونی پرداخته می‌شود
۲۷۵	 هوشیار مشکین شهر
۲۷۶	 اشعاری از معظم له
۲۸۵	 دائره المعارف دینی
۲۸۹	 مبلغی به شاعر
۲۸۹	 اندرز امام به جابر جعفری
۲۸۹	 وصیت حضرت علی علیه السلام به فرزندش
۲۹۱	 آخر الزمان :
۲۹۱	 حوادث آخر الزمان
۲۹۳	 تصنیف آیات مربوط خطابی از جانب پروردگاره بندگان
۳۱۱	 وظایف فقها و ولی فقیه در زمان غیبت
۳۱۶	 دیدگاه‌های معظم له

فصل پنجم:

سخنرانی در بروکسل

۳۱۹	 صد و یکمین کنفرانس بین‌المجالس بروکسل
-----	---

فصل ششم:

سخنرانی در مجلس شورای اسلامی

۳۲۵.....	نطق قبل از دستور.....
۳۲۵.....	جلسه ۱.....
۳۲۸.....	جلسه ۵۳.....
۳۳۱.....	جلسه ۱۵۳.....
۳۳۴.....	جلسه ۴۶۵.....
۳۳۸.....	اخبار جراید.....
۳۳۸.....	سخنرانی نوری زاده، نماینده‌ی مشکین شهر در مجلس شورای اسلامی.....
۳۴۰.....	روزنامه رسالت.....

فصل هفتم:

مقالات

۳۴۵.....	شاگرد فیض.....
۳۴۵.....	جایگاه علمی آیت الله سید محمود نوری زاده (دامت برکاته).....
۳۴۸.....	جایگاه علم و عالم.....
۳۴۸.....	بررسی ابعاد شخصیت علمی و اخلاقی آیت الله سید محمود نوری زاده.....
۳۵۵.....	سید شجاع.....
۳۵۵.....	بررسی خصوصیات اخلاقی آیت الله سید محمود نوری زاده.....
۳۵۶.....	اهمیت شعر و ادبیات.....
۳۵۶.....	بررسی جایگاه شعر و ادبی آیت الله سید محمود نوری زاده.....
۳۵۹.....	تأثیر علما در فرهنگ و تمدن اسلامی.....
۳۶۳.....	بررسی اندیشه‌های سیاسی حضرت آیت الله سید محمود نوری زاده.....
۳۸۰.....	معنای اخلاق چیست؟.....
۳۸۲.....	احترام سادات.....
۳۸۲.....	مردی از ذریه‌ی پیامبر اکرم (ص).....
۳۸۲.....	مفهوم شناسی «سید».....
۳۸۳.....	انتقال سیادت از طریق مادر.....
۳۸۴.....	سیادت امامان و ذریه‌ی پیامبر.....

۳۸۴.....	روایت اول.....
۳۸۵.....	روایت دوم.....
۳۸۵.....	روایت سوم.....
۳۸۶.....	روایت چهارم.....
۳۸۷.....	سیادت و نسب بنی امیه.....
۳۸۷.....	سادات، از نگاه قرآن.....
۳۸۸.....	سادات در روایات.....
۳۸۹.....	تعلق خمس به سید مادری (میرزا).....
۳۹۰.....	صدقه به سید.....
۳۹۰.....	ازدواج سید با غیر سید.....
۳۹۱.....	سادات و تکالیف دنیوی.....
۳۹۱.....	سادات و عذاب جهنم.....
۳۹۴.....	احترام به سادات.....
۳۹۴.....	فلسفه‌ی احترام به سادات.....
۳۹۵.....	وعده‌ی شفاعت پیامبر.....
۳۹۷.....	احترام به کودکان سادات.....
۳۹۷.....	دست‌تان را بدهید تا من ببوسم.....
۳۹۸.....	چرا سادات در دین، مقام‌شان از دیگران بالاتر است؟.....
۳۹۸.....	۱. در زمینه‌ی برتری مالی.....
۳۹۹.....	۲. در امور و مناصب اجتماعی.....
۴۰۰.....	۳. در فضایل و پاداش اخروی.....
۴۹.....	ارزش علم.....

فصل هشتم:

شیخ مناجاتیان

ارشادات سلوکی فقیه عارف حکیم فرزانه

حضرت استاد آیت‌الله حاج شیخ محمد صالح کمیلی خراسانی (روحی فداه)

ترنمی از کلام حداد..... ۴۰۳

- ۴۰۴..... مناجات خواجه عبدالله انصاری
- ۴۰۵..... راه‌های عملی تمرکز، سکون و آرامش
- ۴۰۵..... راه‌های عملی و تمرینی
- ۴۰۶..... وادی حیرت
- ۴۰۷..... متجلی به صفات
- ۴۰۸..... شیخ مناجاتیان از دیدگاه عارف بالله حضرت آیت الله شوشتری (دامت برکاته)
- ۴۰۹..... عارف بالله حضرت آیت الله ناصری (دامت برکاته)
- ۴۰۹..... خضر نبی
- ۴۰۹..... علامه‌ای دیگر
- ۴۰۹..... قابلیت برای اسم اعظم
- ۴۱۰..... سر بگو!
- ۴۱۱..... جذبه تو را خوانده!
- ۴۱۱..... قرض به امیرالمؤمنین!
- ۴۱۲..... آداب طعام سالک
- ۴۱۳..... آداب عمومی سالک
- ۴۱۹..... جهان بینی الهی
- ۴۲۰..... کتاب «المطالب السلوکیه»
- ۴۲۲..... خصوصیات کتاب «المطالب السلوکیه»
- ۴۲۵..... المطالب السلوکیه
- ۴۲۷..... بررسی اندیشه‌های عرفانی، نکات معرفتی و خاطرات عرفانی از معظم له
- ۴۲۷..... کتوم بودن
- ۴۲۷..... منازل الآخره
- ۴۲۸..... به یاد حضرت مهدی (عج)
- ۴۲۸..... الخصائص الحسینیة
- ۴۲۸..... جایگاه عالمان ربانی
- ۴۲۹..... آموزش علوم غریبه و طلسمات
- ۴۲۹..... طب در حوزه
- ۴۲۹..... سفر کربلا
- ۴۳۱..... درک عارف

۴۳۱.....	وضوی سالک.....
۴۳۲.....	نماز عارف.....
۴۳۳.....	احترام به سادات.....
۴۳۳.....	پذیرایی از مهمان.....
۴۳۴.....	انس با جوانان.....
۴۳۴.....	نجوای شبانه.....
۴۳۴.....	نماز گامل.....
۴۳۵.....	نیش عقرب.....
۴۳۵.....	غربت سامرا.....
۴۳۶.....	عرفان عملی (سحر خیزی).....
۴۳۶.....	شب زنده داری در ماه رمضان.....
۴۳۷.....	دستگیری دل.....
۴۳۷.....	شاگردان معنوی.....
۴۳۷.....	روح استاد.....
۴۳۸.....	تصرف استاد.....
۴۳۸.....	تفکر محض.....
۴۳۸.....	آرامش نماز.....
۴۳۸.....	جواب برای یک سؤال.....
۴۳۹.....	ذکر خدا.....
۴۳۹.....	تخصّص استاد.....
۴۳۹.....	انسان کامل.....
۴۴۰.....	عرفان عملی.....
۴۴۱.....	محمّدالدّین عربی.....
۴۴۲.....	ملاّ احمد نراقی.....
۴۴۳.....	سعدی شیرازی.....
۴۴۳.....	فیض کاشانی.....
۴۴۳.....	حضرت آیت الله مشکینی (ره).....
۴۴۳.....	خاطره‌ای از استاد.....

- ۴۴۴..... حجت الاسلام رهنما
- ۴۴۴..... المراقبات
- ۴۴۵..... سر الصلوه
- ۴۴۵..... شیفته ی علم
- ۴۴۵..... امام حسین علیه السلام
- ۴۴۶..... مکان خاص
- ۴۴۶..... دو رکعت نماز
- ۴۴۶..... رهبر معظم انقلاب
- ۴۴۶..... علامه طهرانی
- ۴۴۷..... خاطره ای از علامه تهرانی
- ۴۴۷..... مولوی
- ۴۴۸..... ضرورت استاد
- ۴۴۸..... سید خوبان
- ۴۴۸..... حافظ شیرازی
- ۴۴۹..... ابن فارض
- ۴۴۹..... ماه رجب از دیدگاه حضرت استاد
- ۴۵۱..... نکات معرفتی در کلام حضرت استاد
- ۴۵۱..... در نماز خم ابروی تو بر یاد آمد
- ۴۵۱..... ای خوشا دولت دیدار دل افروختگان!
- ۴۵۱..... دام سخت است، مگر یار شود لطف خدا
- ۴۵۲..... فکر خود و رای خود، در عالم رندی نیست
- ۴۵۳..... بروز یأس و نومیدی در اثر ادبار قلبی
- ۴۵۴..... ریشه یابی مشکل
- ۴۵۴..... چه باید کرد؟
- ۴۵۵..... علت درد
- ۴۵۶..... شجره نامه
- ۴۵۷..... اجازه نامه امام خمینی (ره) به معظم له در تصرف امور شرعیه و ...
- ۴۵۸..... آلبوم تصاویر

پیشگفتار

نگرش و باورهای انسان مبتنی بر جهان بینی و ایدئولوژی های مبتنی بر افکار خویشتن است، که از حیث ارباب علم، اگر علم توأم با حلم باشد، جام در جان تجلی می کند، جانان تلبیس دل می شود و به مقام حال می رسد. جعل فیض از وجود فیاض ایجاب گر سعهی صدر است از حیث معرفت؛ و آلا نگرش فکر نسبت به جایگاه دل محدود و مختوم است. ولی مأوای دل نامحدود و مفتوح است و اگرخواهی دل را به جانان دهی، باید خود را فنا کنی تا به بقا برسی و از ساغر دل بهره مند گردی. در اصطلاح عرفا، معانی باطنی را که در کلام ظاهر مخفی است و نامحرمان را بدان دسترسی نیست، «رمز» گویند.

عزیز! اگر می خواهی به جایگاه رمز برسی، از رمز شریعت تجاوز مکن! هر آن چه از جانب اوست مطیع شو و انجام بده، و در این راه کسب علم و معرفت نما؛ و اگر خواهی که حقیقت به وضوح بر تو پدیدار شود، از آنان کسب معرفت کن که درباره شان گفته شده: «خذ العلم من افواه الرجال»؛ رجالی که مردان علم و یقین اند.^۱

استاد ما، فقیه عارف و حکیم فرزانه، حضرت آیت الله علامه دکتر محمد صالح کمیلی (دامت برکاته) بارها در بیانات عرشی شان ما را تشویق به مطالعهی زندگانی عرفا و علما

کرده و می فرمودند: «زندگی این بزرگواران برای بعث درونی سالک در سیر الی الله بسیار تأثیرگذار و مفید است و بر شماسست که به زیارت علما و مطالعه‌ی زندگانی آنان اهتمام به خرج داده و آن را سرمشق زندگی تان قرار دهید و از نکته‌های حکیمانه و عارفانه‌ی آن بزرگواران بهره‌مند گردید.»

ما نیز به خاطر امتثال امر حضرتش، این کار را پیش گرفته و جزو برنامه‌ی زندگی خویش قرار داده‌ایم و زندگی عالمان را بزرگ‌ترین تجربه و فیوضات معنوی بر خود می‌دانیم و از خرمن آن بزرگواران بهره‌هایی می‌چینیم.

در این رساله، به زندگانی عالم ربانی حضرت آیت الله سید محمود نوری زاده - دامت برکاته - پرداخته شده که پر است از خاطرات و نکته‌های حکیمانه و عالمانه.

خوانندگان عزیز می‌توانند با بهره‌مندی از مطالب کتاب، دل را از انجاس و ادناس به اطهار مبدل کنند و در زندگی‌شان تجارب عالمانه‌ی معظم له را پیاده نمایند. امید است مورد الطاف حضرت بقیه الله الأعظم - ارواحنا له الفداء - واقع گشته و توشه‌ی آخرت‌مان محسوب گردد.

مرتضی کرامتی مشکینی

شعبان المعظم ۱۴۳۶ ق.